

ABSTRAKT

Tato diplomová práce prezentuje výsledky vegetačního monitoringu v letech 2004 až 2007 na místě plošně rozlehlého komplexu luční katény u Dlouhé Třebové (okres Ústí nad Orlicí, východní Čechy). Cílem studia byla inventarizace lučních společenstev a doprovodných biotopů, vyhodnocení změn na podkladě historických vegetačních záznamů (z roku 1975), vyhodnocení dopadů stavby železniční estakády ve vztahu k možnému narušení stanoviště a podchycení změn v proporcích krajinných struktur širšího územního výseku na podkladě leteckých snímků z let 1954, 1976, 1987, 1994 a 2003.

Z výsledků klasifikace lučních společenstev vyplývá přímá závislost na gradientu vlhkosti. Podle vlhkostního gradientu lze postupovat od nejvlhčích stanovišť vázaných na břehové partie trvale podmáčených částí nivy, ve kterých se vyskytují ostřicová společenstva svazu *Caricion gracilis*. Následují vlhké pcháčové louky svazu *Calthion palustris* s pcháčem potočním (asociace *Cirsietum rivularis*) střídající se v mozaice s meduňkovými porosty asociace *Holcetum lanati* na sušších okrscích aluvia. Mezofilní porosty nastupují u paty svahu navazující na hranici nivy. Příslušejí k mezofilním ovsíkovým a kostřavovým loukám svazu *Arrhenatherion elatioris*. V porostech suchých svahových poloh se přimíšeně objevují prvky suchomilné flóry a vegetace kyselejších stanovišť. Změny, ke kterým došlo za tři dekády, se týkají hlavně vymizení biotopu krátkostébelných ostřic s *Carex davalliana* a většiny přítomných vzácných druhů na něho vázaných. Luční biotopy, které nebyly dotčeny stavbou, a porosty vysokých ostřic vykazují v čase jistou stabilitu. Na lokalitě se vyskytuje ochránářsky cenný druh prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*) a početná populace hořce brvitého (*Gentianopsis ciliata*). Stavba železniční estakády v rámci modernizace dopravního koridoru měla dopad hlavně v podobě ruderalizace stanovišť lučních porostů a posílení jejich fragmentace. Lokalita a její širší okolí je ve své krajinné struktuře relativně stálé. Nejvýznamnější změny přinesla kolektivizace zemědělství scelováním pozemků a postupné rozšiřování zástavby v obci.